

Bestaat het vak LO nog in 2032???

Op vrijdag 30 september waren 150 KVLO-leden bij elkaar om over deze vraag met elkaar te debatteren en vervolgens adviezen te geven aan de staatssecretaris over het eindadvies onderwijs2032. Hieronder een kort verslag van deze bijeenkomst. In het volgende LO-magazine komen artikelen over de inhoudelijke bijdragen en de uitkomst van de adviezen.

TEKST CHRIS HAZELEBACH EN HANS DIJKHOFF

In maart verscheen het Eindadvies van de commissie Schnabbel over de toekomst van het onderwijs. Kinderen die in 2018 op de basisschool beginnen komen ongeveer twaalf jaar later, in 2032, van de middelbare school. Welk onderwijs moeten deze kinderen krijgen om in 2032 goed in de samenleving te participeren? In het eindadvies Onderwijs2032 wordt een 'richting' beschreven, waarin er minder verplicht onderwijsaanbod is en de scholen en de kinderen meer keuzemogelijkheden krijgen. Hierdoor kan het onderwijs flexibeler worden en sneller en beter aansluiten bij de ontwikkelingen in de samenleving. Voor de zomervakantie werd duidelijk dat de Tweede Kamer en de Onderwijscoöperatie een 'verdiepingsfase' wilden waarbinnen docenten hun mening konden geven over het Eindadvies, omdat deze nog te weinig waren betrokken bij het opstellen van het Eindadvies. De Onderwijscoöperatie heeft daartoe een landelijke werkveldraadpleging georganiseerd. De KVLO heeft hieraan meegedaan met een digitale ledenenquête en een ledenbijeenkomst op 30 september jl.. In het land zijn allerlei bijeenkomsten georganiseerd door bijvoorbeeld de Aob, CNVO en de vakverenigingen van de FvOv. Alle adviezen werden verzameld en worden in november aangeboden aan de staatssecretaris.

Warming-up

De bijeenkomst op 30 september begon met een fysieke en mentale warming-up. Onder de stoelen van de 150 aanwezigen lagen drie jongleerballen met daarop de missie van de KVLO 'Goed leren bewegen'. Deze missie werd al bewegend toegelicht door te starten met het werpen en vangen met één bal met daarop het dik gedrukte woord 'bewegen'. Ons vak heeft als belangrijkste taak kinderen te introduceren in de bewegingscultuur. Door te bewegen gaan

de kinderen ook leren. Op de tweede bal staat het woord 'leren' dik gedrukt en de combinatie van bewegen en leren zorgt er voor dat elk kind zich persoonlijk kan ontwikkelen. Elk kind leert op een eigen wijze en beweegt op zijn eigen wijze. Het leren blijft in het bewegingsonderwijs niet beperkt tot beter bewegen, maar heeft ook oog voor brede leerdoelen zoals, gezondheid, samenwerken, cognitie enz.. Ten slotte zorgt de derde jongleerbal met het dik gedrukte woord 'goed' ervoor dat het jongleren complex wordt, maar ook stelt die vast wat 'goed' onderwijs is. Is leren jongleren met drie ballen een doel dat elk kind op het voortgezet onderwijs moet kunnen in 2032? Het bepalen wat 'goed onderwijs' is,

Het leren blijft in het bewegingsonderwijs niet beperkt tot beter bewegen, maar heeft ook oog voor brede leerdoelen zoals, gezondheid, samenwerken, cognitie enz.

is in Nederland een democratisch proces, waar iedereen via verschillende instanties (politiek, vakbond, verenigingen, scholen) over mee mag praten. Op deze bijeenkomst konden de KVLO-leden hun advies geven over Onderwijs2032.

Opening

Voorzitter Jan Rijnstra opende de bijeenkomst met een krachtig pleidooi voor de betekenis en waarde van lichamelijke opvoeding voor het hele onderwijs. Meer daarover in ons magazine van december.

Toelichting op Onderwijs2032

Sandra Roelofsen gaf, als vertegenwoordigster van de FvOVv, een korte toelichting op de

Foto: Maja Bredschneider

▲ Paul Rosenmöller
aan het woord

hoofdpunten van het advies Onderwijs2032. Het Eindadvies is terug te lezen op de site www.onsonderwijs2032.nl. In het kort komen de hoofdpunten neer op:

- persoonlijke ontwikkeling als centraal uitgangspunt voor het onderwijs
- een vaste basis voor iedere leerling, beperkt tot de kern
- samenhangend aanbod: kennis en vaardigheden doorbreken de grenzen tussen vakken
- ruim baan voor ambitieuze verdieping en verbreding per school en leerling
- het eigenaarschap van scholen versterkt
- niet alleen toetsen wat meetbaar is, ook wat 'merkbaar' is.

(Zie hoofdlijnen advies.)

Standpunt KVLO

Cees Klaassen, directeur van de KVLO, begon met een terugblik op de politieke ontwikkelingen in de afgelopen zes jaar. In deze ontwikkelingen valt te zien dat de politiek telkens probeert om LO een vaste en betere plaats in het onderwijs te geven. Het is daarom onbegrijpelijk dat het vak LO niet expliciet genoemd wordt in het kerncurriculum van Onderwijs2032. Het standpunt van de KVLO is dan ook dat het vak LO een expliciete plaats moet krijgen in het kerncurriculum, zodat alle kinderen verplicht te maken krijgen met 'goed leren bewegen'. Uit de enquête onder KVLO-leden blijkt ook dat 85% van de leden dit vindt. Dit wil niet zeggen dat de KVLO-leden niet willen samenwerken met andere vakgebieden of de kinderen geen keuzemogelijkheden willen geven. Veel leden geven in de enquête aan dat het vak ook geschikt is om meer aandacht aan persoonsvorming, sociale vorming en themage-richt onderwijs te besteden.

Contact:
redactie@kvlo.nl

Forumdiscussie

Na deze drie inleidingen vond er een forumdiscussie plaats. In het forum zaten Paul Rosenmöller (voorzitter VO-raad) Rudmer Heerema (Tweede Kamerlid voor de VVD), Grethil Post (ALO Amsterdam), Cees Gouw (VO) en Wiebe Faber (PO).

Er ontstond een levendige discussie waarbij de zaal ook betrokken werd. De meningen bewogen tussen: verplichtstellen en waarmaken. Volgens Paul Rosenmöller ligt in het Eindadvies Onderwijs2032 ruimte genoeg om je als sectie te profileren, waardoor de school en de kinderen juist voor het vak LO gaan kiezen. Rudmer Heerema pleitte voor een goede afbakening van het vak. Grethil Post gaf aan dat we kritisch moeten kijken naar de inhoud van het curriculum. Cees Gouw (VO) gaf aan dat een sectie en het onderwijs sterker worden als er meer ruimte komt om zelf te ondernemen, maar wel vanuit een (kleinere) verplichte basis. Wiebe Faber (PO) steunt ook het idee dat de vakleerkracht zich buiten de lessen om moet profileren door extra aandacht voor de zwakke en betere bewegers. Dit lukt beter als er geen strijd hoeft te worden gevoerd over het bestaan van het vak, dat moet wel gegarandeerd zijn.

Adviezen formuleren

Na de pauze werden er groepen van vijf docenten gevormd, die met elkaar maximaal drie adviezen mochten formuleren over de vraag: Geeft het advies van Schnabel de juiste richting voor een nieuw curriculum? En maximaal twee adviezen op de vraag: Hoe kan en wil de beroepsgroep invulling en uitvoering geven aan een nieuw curriculum? Aan de 25 tafels ontstonden prachtige gesprekken over de toekomst van de ons vak en het gehele onderwijs. Lastig was het om in deze korte tijd, heldere adviezen te schrijven die door alle vijf de deelnemers onderschreven konden worden.

De adviezen worden op dit moment geanalyseerd en we hopen dat deze een goede plek krijgen in het advies dat de Onderwijscoöperatie half november aan Sander Dekker zal geven. Kort daarna zal Dekker de Tweede Kamer informeren.

Dankwoord

De KVLO was blij met de grote opkomst van de leden en de betrokkenheid die getoond werd tijdens de bijeenkomst. We hopen dat de LO-secties het gesprek over Onderwijs2032 op de scholen actief zullen volgen, waardoor de kans groter wordt dat ons vak ook in 2032 voor alle kinderen verplicht blijft. In *Lichamelijke Opvoeding 9* zal uitgebreid aandacht worden besteed aan de bijeenkomst en de gegeven adviezen. ■